

Afdeling for Sygeplejevidenskab fejrer 10 års jubilæum.

Referat af C. Timmermann, AB Sparvath og L Uhrenfeldt

Tirsdag d. 1 marts 2011 blev der på Aarhus Universitet markeret et årti med sygeplejeforskning ved Institut for Folkesundhed. Instituttet var derfor vært ved et festsymposium med festtaler, poster udstilling af forskningsprojekter der alle havde rod i Afdeling for Sygeplejevidenskab og efterfølgende med en reception.

Dekan Allan Flyvbjerg, bød velkommen og satte fokus på sygeplejeforskningens plads i Region Midtjylland og i det Danske Sundhedsvæsen generelt, som en væsentlig og meningsfuld bidragsyder til sundhedsforskning. Samtidig blev der varslet en kommende udvidelse af uddannelses mulighederne for fremtidige kandidater i sygepleje, med en filial af Afdeling for sygeplejevidenskab på Universitets afdeling i Emdrup i København.

Foto: Dekan Allan Flyvbjerg, Sundhedsvidenskabeligt fakultet, Aarhus Universitet.

Efter en kort velkomst, præsenterede **afdelingsleder Kirsten Lomborg**, Afdeling for Sygeplejevidenskabs medarbejderstab og ph.d-studerende. Aktuelt er der tilknyttet 5,2 lektorer, 0,2 professorer (Marit Kirkevold), 8 adjunkter (med LU som en af dem), 3 ph.d. stipendiater og 11 eksternt tilknyttede ph.d. studerende (med CT som en af dem) samt 3 eksterne lektorer.

Det overordnede formål med forskning indenfor sygeplejevidenskab blev formuleret som følger:

At bidrage til at styrke menneskers sundhed og oplevelse af velvære og trivsel.

De sidste 4 år vidner om stor forskningsaktivitet inden for sygepleje med en stigning i publikationer fra 108 til 322, udgået fra Afdeling fra Sygeplejevidenskab.

Af aktiviteter knyttet til afdelingen nævnes: Journal Club, Forskningsgrupper, Ph.d. seminarer, interessegrupper og formidlings workshops.

Professor Marit Kirkevold, satte med sin festtale fokus på sygeplejevidenskabens rolle og betydning i fremtiden. Den fælles præmis – og fælles udfordring - er et fremtidigt sundhedsvæsen med færre sygeplejersker i forhold til antallet af patienter. Dette nødvendiggør et behov for at stille skarpt på *hvad* der kendetegner og *hvad* der *skal* kendetegne sygepleje. Hvilke ydelser kan sygeplejen tilbyde og selvstændigt varetage i det Danske Sundhedsvæsen?

Marit Kirkevold vendte, i denne sammenhæng, blikket mod sygeplejepraksis gennem en nyligt publiceret afhandling der bla. kunne konkludere at "sygeplejersker er for rare". I denne umiddelbare smigrende konklusion gemmer der sig en stor udfordring for sygeplejefaget: Hvordan bruger sygeplejerskerne deres tid bedst muligt i en fremtid med færre sygeplejersker og flere potentielle patienter? Eller sagt med andre ord: Hvordan *skal* sygeplejersker i fremtiden bruge deres tid bedst muligt, for både at kunne leve op til borgernes/samfundets krav til sygepleje og fagets kendetegn som selvstændig praksis- og forskningsdisciplin?

Med disse fremtidsudsigter for sygeplejefaget peger Marit Kirkevold på begrebet "egenomsorg" og dermed styrkelse af egen/patientens kapacitet, som en vigtig dimension i fremtidig sygeplejepraksis- og forskning.

Styrkelsen af patientens evne til selv at mestre og håndtere sygdom og hertil relaterede stressorer, patient uddannelse samt generel forebyggelse kommer derved i centrum i fremtidens sygepleje.

Marit Kirkevold gør endvidere opmærksom på, at der allerede foreligger en mængde forskningsresultater med udgangspunkt i patients oplevelse af livet med sygdom og om, hvordan patienter støttes bedst muligt gennem svære sygdomsforløb. Sygeplejefaget skal dog blive bedre til at udnytte allerede eksisterende forskning!

Samtidig fremhæves behovet for yderligere sygeplejeforskning der undersøger, hvordan aspekter ved de fysiske omgivelser understøtter eller virker forhindrende for patientens funktionsniveau, velbefindende og kognitive funktion. Udforskningen af hvad der kendetegner støttende fysiske omgivelser, dvs. omgivelser der understøtter patientens egen kapacitet og mestringsevne, ses derved som væsentlige for fremtidig sygeplejeforskning.

Afslutningsvis gjorde Marit Kirkevold opmærksom på den betragtning at forskningsnetværk og udnyttelse af tværfaglige kompetencer og viden, skal have større opmærksomhed i fremtidig sygeplejeforskning.

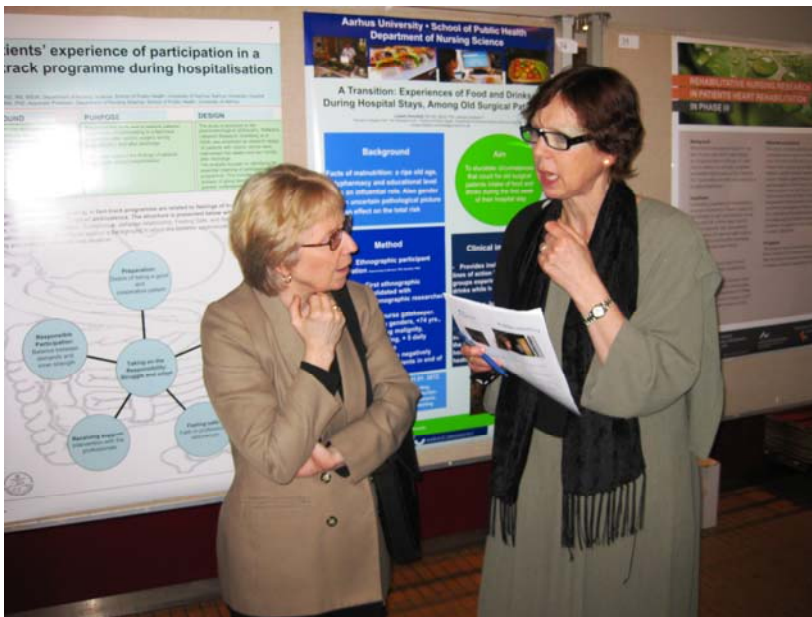

Foto: Seminarets to hovedtalere (Sally Thorne tv, Marit Kirkevold th) foran den ene af tre 'Horsens' poster

Undervejs i **dagen program** blev der ikke blot budt på kaffe men også på en poster session med præsentation af afdelingens forskning. I alt 34 posters var der udstillet. Lisbeth Uhrenfeldt medbragte på vores vegne 3 posters, med følgende titler:

- "A transition: Experiences of food and drinks during hospital stays. Among old surgical patients",
- "Patients' experiences of intra- and inter hospital transition and transfer: A metasynthesis"

Foto: At få lov at drøfte sit projekt med interesserede er inspirerende.

Den Canadiske professor, Sally Thorne bidrog med sin festtale til perspektiver på betydningen af kvalitativ sygeplejeforskning i et sundhedsvæsen baseret på evidens. Begrebet evidens blev udlagt i sin mangfoldighed og dernæst specifikt relateret i sygeplejefaget.

En af konklusionerne blev, at den type evidens der kan knyttes til menneskers oplevelse af sygdom, sundhed og trivsel ikke nødvendigvis er af den type der kan "måles og vejes". Evidens knyttet til menneskers livsverden og personlige oplevelser kan derfor bidrage til den forskningsbaserede viden, så den understøtter "best practice" gennem udfoldelse af patienters perspektiver på sygdom, sundhed og trivsel. Den næste generation af sygeplejeforskere skal ifølge Sally Thorne vide hvordan politikere tænker og arbejder og skal kunne integrerer dette i uddannelse, praksis og videre forskning - og så kræves der passion!

Foto: Fælles minder fra et af ABS' besøg hos Sally Thorne i Vancouver blev opfrisket.

Som et underholdende indslag udlagde **adjunkt Pia Dreyer** og **adjunkt Bente Martinsen** afdelingens medarbejdere og hverdag på yderst munter vis, med stor latter i salen til følge!

Instituttleder Søren Kjærgaard afrundede festtalerne og bød på en efterfølgende reception.